

**ΟΜΙΛΙΑ
ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑ.ΣΟ.Κ.
ΚΑΙ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ**

**ΣΤΗ ΣΥΝΟΔΟ
ΤΗΣ Κ.Ε. ΤΟΥ ΠΑ.ΣΟ.Κ.**

ΑΘΗΝΑ, 5 ΙΟΥΛΙΟΥ 1996

Σύντροφοι και Συντρόφισσες,

Η Σύνοδος της Κεντρικής Επιτροπής αποτελεί ένα ορόσημο: καλούμαστε σήμερα να δώσουμε το πρώτο δείγμα γραφής για μια νέα εποχή του ΠΑ.ΣΟ.Κ., για μια νέα εποχή της πολιτικής ζωής της χώρας. Βρισκόμαστε εδώ ως ανώτατο καθοδηγητικό όργανο, μας δίνει δύναμη το Συνέδριό μας. Ένα Συνέδριο που ξεπέρασε ήδη, κατά πολύ, τα όρια του κόμματός μας. Τόνισα στο Συνέδριο - και το επαναλαμβάνω σήμερα εδώ - ότι το 4^ο Συνέδριο, ήταν μια από τις σημαντικότερες διαδικασίες της μεταπολεμικής μας ιστορίας.

Στο Συνέδριο δεν εκφράστηκαν μόνον τα 150,000 μέλη μας. Είναι φανερό για όλους, ότι για πρώτη φορά, μετά από πολλά χρόνια, τα εκατοντάδες χιλιάδες μέλη μας, μετέφεραν την φωνή της κοινωνίας μέσα στις κομματικές διαδικασίες. Σπάσαμε το φράγμα ανάμεσα στις κοινωνικές δυνάμεις και τα κομματικά στεγανά. Ξαναδώσαμε στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. την ιδρυτική δυναμική του. Καθένας από εμάς, καθένας από τους συνέδρους, μετέφερε μαζί του τους προβληματισμούς, τις αγωνίες και τις ελπίδες των κοινωνικών δυνάμεων, που προσδοκούν από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. μια νέα εποχή για την χώρα.

Είπα ότι το Συνέδριό μας είναι η πιο σημαντική μεταπολεμική πολιτική διαδικασία. Είναι για δυο λόγους. Για πρώτη φορά ένα κόμμα εξουσίας, προσδιορίζει την πορεία του όχι ακολουθώντας μια χαρισματική ηγεσία, αλλά μέσα από επεξεργασίες, που το ίδιο σηματοδοτεί μέσα από ακηδεμόνευτες ανοιχτές δημοκρατικές διαδικασίες, από επιλογές για πρόσωπα που συνδέονται με θέσεις και ιδέες. Ο δεύτερος λόγος, είναι ότι το Συνέδριο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. άνοιξε δυναμικά, πρώτο από όλα τα ελληνικά κόμματα, την σελίδα του 21^{ου} αιώνα. Εμείς δεν προσδιοριστήκαμε με το παρελθόν.

Αναμετρηθήκαμε με το μέλλον και δώσαμε θετικές απαντήσεις στις προκλήσεις του. Είδαμε τα προβλήματα και πραγματοποιήσαμε τις επιλογές μας σε τρόπο ώστε να απαντήσουμε στις προκλήσεις. Εμείς ανοίξαμε με το Συνέδριό μας τους δρόμους μιας νέας εποχής, τους δρόμους του εκσυγχρονισμού της ελληνικής κοινωνίας. Ανοίξαμε τον δρόμο για μια Ελλάδα σύγχρονη, ισχυρή, σεβαστή σε φίλους και αντιπάλους, μια Ελλάδα ισότιμο εταίρο της Ευρώπης, μια Ελλάδα που όχι απλώς θα ανήκει στους Έλληνες, αλλά θα φροντίζει και θα μεριμνά για τους Έλληνες.

Το Συνέδριο αποτελεί την κορυφαία πράξη ενός νέου ξεκινήματος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Αποτελεί μια πρόκληση μίμησης για τις άλλες πολιτικές δυνάμεις. Ξεκινάμε μια νέα εποχή στο πολιτικό σύστημα, εκσυγχρονίζοντας το κόμμα μας, δημιουργώντας νέους δεσμούς και νέες σχέσεις της κοινωνίας με την πολιτική. Τα δημοκρατικά κόμματα δεν μπορούν να είναι «δίπλα» στην κοινωνία ή «πάνω» από τη κοινωνία αμέτοχα στις αναζητήσεις της κοινωνίας. Το «δίπλα» και το «πάνω» από την κοινωνία είναι απόρροια μιας γραφειοκρατικής αντίληψης της κομματικής λειτουργίας, με την οποία πρέπει να κλείσουμε οριστικά τους λογαριασμούς μας. Το «δίπλα» και το «πάνω» των κομμάτων από την κοινωνία, το κόμμα που επιβάλλει τη γραμμή του χωρίς διάλογο, χωρίς ευαισθησία για τους προβληματισμούς του λαού οδηγεί στην αποξένωση του πολίτη από τα κόμματα, στην αποξένωση του πολίτη από την πολιτική. Το «δίπλα» και «πάνω» από την κοινωνία, έχει επίπτωση και στο εσωτερικό των κομμάτων. Τα κόμματα αγκυλώνονται, γίνονται μηχανισμοί νομής της εξουσίας που αποξενώνονται σταθερά από τις ανάγκες, τις ανησυχίες και τις ελπίδες των πολιτών. Με όλα αυτά να τελειώνουμε. Κλείσαμε εμείς πρώτοι τον κύκλο της μεταπολίτευσης με το Συνέδριό μας. Ανοίγουμε εμείς πρώτοι

τον νέο κύκλο, της Ελλάδας του 21^{ου} αιώνα. Ανοίγουμε τον δρόμο για την ανανέωση και εκσυγχρονισμό της ελληνικής κοινωνίας.

Ζήσαμε, στη διάρκεια της συνεδριακής διαδικασίας ένα βαθιά αισιόδοξο μήνυμα. Η κοινωνία δεν είναι σιωπηλή. Δεν είναι αδρανής. Δεν είναι αδιάφορη και εχθρική στην πολιτική. Παρακολουθούσε, είχε γνώμη, εκφραζόταν. Ζήσαμε ένα μήνυμα ελπίδας, ένα αίτημα συμμετοχής. Απ' άκρο σε άκρο της Ελλάδας, καθένας από εμάς ξέρει ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. βρέθηκε στο επίκεντρο του αιτήματος ανανέωσης της πολιτικής, του αιτήματος της συμμετοχής. Ζήσαμε όλοι, απ' άκρη σ' άκρη της Ελλάδας το αίτημα για ένα νέο κοινωνικό και πολιτικό γίγνεσθαι.

Σ' αυτό το αίτημα ανταποκριθήκαμε και με την λειτουργία και με τις αποφάσεις του Συνεδρίου μας. Πρέπει να είμαστε όλοι υπερήφανοι για τις διαδικασίες μας. Για τον ανοιχτό δημοκρατικό διάλογο. Να είμαστε υπερήφανοι για τις αποφάσεις μας.

Το Συνέδριο είναι η πρώτη πράξη του νέου ξεκινήματός μας. Δεν ήταν μόνο πρωτόγνωρο γεγονός η συμμετοχή των 5.000 συνέδρων. Ακούστηκε η φωνή των εκατομμυρίων πολιτών, που ακόμα και αν δεν μας ψήφισαν ποτέ, είδαν ότι τολμούμε. Και τολμήσαμε πρώτοι. Είδε σε εμάς ο ελληνικός λαός, ότι μας συνέιχε η αγωνία για τη χώρα και τις ανάγκες της, για τις κατευθύνσεις πολιτικής έστω και αν κυριάρχησαν ζητήματα λειτουργίας του κόμματος. Δώσαμε στην πολιτική, με τις διαδικασίες που ακολουθήσαμε, πάλι, αξιοπρέπεια και δύναμη.

Σύντροφοι και Συντρόφισσες,

Αυτή η απαίτηση συμμετοχής της κοινωνίας, αυτή η νέα ελπίδα που γέννησε το Συνέδριό μας, είναι η καθοδηγητική γραμμή της δράσης μας. Το νέο ξεκίνημα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. έχει ήδη δρομολογηθεί. Το νέο ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι όχι μόνον ο δικός μας στόχος, αλλά η ελπίδα της κοινωνίας. Έφοδος στο μέλλον είναι το σύνθημά μας. Η νέα ελπίδα για τη χώρα είναι το όπλο μας. Το μεγάλο, το ενιαίο, το δυνατό ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι η δύναμη που θα γυρίσει την σελίδα του 21^{ου} αιώνα. Με το ΠΑ.ΣΟ.Κ. νικητή των εκλογών του 1997, η ισχυρή Ελλάδα θα είναι η εγγύηση των εθνικών μας συμφερόντων, η εγγύηση του κοινωνικού κράτους, η εγγύηση ενός νέου πολιτισμού, η εγγύηση μιας νέας δημόσιας ηθικής.

Σύντροφοι και Συντρόφισσες,

Το Συνέδριό μας ήταν μια νίκη της ενότητας. Μιας ενότητας που κατακτήθηκε όχι τεχνητά, όχι με παραχωρήσεις και συμβιβασμούς, από κανέναν προς κανέναν. Μιας ενότητας που κερδήθηκε από τις καθαρές λειτουργίες και τις αποφάσεις του Συνεδρίου μας. Δώσαμε με το Συνέδριό μας ένα μεγάλο παράδειγμα διαυγούς πολιτικής λειτουργίας, λειτουργίας, η οποία διαμορφώνει και αποφασίζει πάνω σε πολιτικές γραμμές. Οι αποφάσεις μας για τούτο δεν έχουν μόνον το τυπικό κύρος της αποδοχής από μια πλειοψηφία. Έχουν το ουσιαστικό κύρος που δίνει η ευρύτερη αποδοχή. Γι' αυτό και δεν έχουν μια μειοψηφία απέναντί τους. Στις αποφάσεις μας είμαστε όλοι μαζί, για το νέο ΠΑ.ΣΟ.Κ., την νέα πορεία της χώρας. Οι αποφάσεις μας έχουν το ουσιαστικό κύρος θέσεων, θέσεων που αντιστοιχούν σε ζωτικές προσδοκίες εκατομμυρίων ανθρώπων, οι οποίοι εμπνέονται από τον στόχο μιας νέας, ισχυρής και σύγχρονης Ελλάδας. Αυτούς τους ανθρώπους, όλοι μαζί, πρέπει να συστρατεύσουμε στις γραμμές του νέου ΠΑ.ΣΟ.Κ., του ΠΑ.ΣΟ.Κ. της νίκης.

Στο Συνέδριό μας δεν υπήρξαν νικητές και ηττημένοι. Θα στρατευθούμε όλοι μαζί, χωρίς διαχωρισμούς και διακρίσεις στην έφοδο για το μέλλον. Έχουμε μπροστά μας πριν απ' όλα την πρόκληση της αποτελεσματικής διακυβέρνησης.

Ο ελληνικός λαός περιμένει πολλά από εμάς. Έχουμε μπροστά μας δεκαπέντε μήνες γόνιμου κυβερνητικού έργου. Το κόμμα μας, με τις πολιτικές αποφάσεις του Συνεδρίου, ενδυναμώνει την κυβέρνηση στο έργο της. Χωρίς ταλάντευση, με την γλώσσα της αλήθειας, με συνέπεια και σταθερότητα, πρέπει να δρομολογήσουμε τις τομές στην Οικονομία, τη Διοίκηση, την Παιδεία, τους θεσμούς, την Κοινωνική Πρόνοια, ώστε να κερδίσουμε το στοίχημα του μέλλοντος.

Το κόμμα μας πρέπει να είναι η δύναμη που θα στηρίζει αλλά θα κρίνει και θα κατευθύνει το κυβερνητικό έργο. Από σήμερα, το κόμμα μας πρέπει να εισέλθει σε μια νέα εποχή σύνθεσης της πολιτικής μας δράσης. Η συλλογική λειτουργία των οργάνων πρέπει να κατακτηθεί, σε όλα τα επίπεδα. Εγγύηση της συλλογικότητας είναι η ανοιχτή δημοκρατική διαδικασία, από την βάση ως την κορυφή του Κινήματος. Αυτή η νέα συλλογικότητα, η δημοκρατική διαδικασία από την βάση ως την κορυφή, ο νέος λόγος του Κινήματος και μια νέα συλλογική πρακτική, είναι και η πρότασή μας προς την κοινωνία. Να ανοίξει η οργάνωσή μας στους πολίτες. Να συνδεθεί με τα νέα Κινήματα και τις νέες αναζητήσεις που διατρέχουν τις πρωτοπόρες δυνάμεις της κοινωνίας. Να ανανεώσει τους δεσμούς με την αγροτιά, τις δυνάμεις της εργασίας, την διανοήση και τη νεολαία. Να δώσει νέα πνοή στην οργάνωση βάσης.

Αυτή η έφοδος στο μέλλον, πρέπει να αντικατοπτρίζεται σε διαυγείς, διαφανείς και αποτελεσματικές λειτουργίες των καθοδηγητικών συλλογικών οργάνων του Κινήματος. Το Ε.Γ. πρέπει να αποτελεί το ενιαίο κέντρο διαμόρφωσης πολιτικής και καθοδήγησης του Κινήματος. Αυτό σημαίνει ότι δεν θα μπορέσουν πλέον, ούτε κανένας μας θα επιτρέψει, να υπάρξουν παράλληλα και μη εμφανή κέντρα λήψης αποφάσεων. Η βούληση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. διαμορφώνεται μέσα στο Όργανο. Ο Πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ., είναι ο καθοδηγητής και εκφραστής του Εκτελεστικού Γραφείου. Ο συγκεντρωτισμός, οι υπερεξουσίες στην κορυφή, ο αρχηγισμός, οι διακρίσεις σε εχθρούς και φίλους, οι φανείς ηγετικές ομάδες και ο εμφανής εξοστρακισμός ορισμένων, θα είναι πλέον, οριστικά, φαινόμενα του παρελθόντος. Θα εργαστώ για να αποτελέσουν παρελθόν. Θα εργαστώ για να εμπεδώσουμε την πραγματική δημοκρατική λειτουργία των οργάνων. Στο πλαίσιο των οργάνων, μέσα από την παραγωγική συλλογική λειτουργία μπορούμε να διαμορφώσουμε όλα εκείνα τα σχήματα που θα επιτρέψουν τη μεγαλύτερη κινητοποίηση όλων των δυνάμεών μας, την συνεργασία και την αποτελεσματικότητα.

Θέλω να τονίσω όμως εδώ, ότι αυτή η αποστολή δεν είναι, ούτε μπορεί να είναι έργο μόνον δικό μου. Είναι έργο και ευθύνη όλων μας. Περιμένω από όλους να ξεπεράσουμε μαζί εμπεδωμένες νοοτροπίες και συμπεριφορές. Δεν το περιμένω μόνον εγώ. Το απαιτεί ο λαός του ΠΑ.ΣΟ.Κ., το επιβάλλει η απαίτηση του λαού για μια νέα λειτουργία των κομμάτων, για μια νέα ποιότητα σχέσεων των κομμάτων με την πολιτική ευθύνη. Σ' αυτό όλοι θα κριθούμε, και θα κριθούμε σκληρά.

Η επεξεργασία της πολιτικής μας είναι μια νέα πρόκληση, στην οποία πρέπει να απαντήσουμε θετικά. Η αναντιστοιχία προγραμμάτων και πολιτικής είναι συνέπεια του γεγονότος, ότι τα λεγόμενα προγράμματά

μας, δεν πέρασαν από το κόσκινο μιας συνολικής επεξεργασίας, στην οποία να συμμετέχουν, πέρα από τους άμεσα εμπλεκόμενους στο πρόβλημα και εκείνοι που μπορούν να αναδείξουν και άλλα σημεία, ιδιαίτερης σημασίας, όπως το οικονομικό κόστος, ή τις διεθνείς υποχρεώσεις. Έως σήμερα, κάθε πολιτική μπορεί να εμφανιζόταν δυνατή, γιατί δεν υπήρχε νομιμοποιημένη από διαδικασίες σε θεσμοθετημένα όργανα δεσμευτική πολιτική. Ήλθε η ώρα να αποκαταστήσουμε την πολιτική αξιοπιστία των προγραμματικών μας διακηρύξεων. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. πρέπει να ταυτίσει τον πολιτικό του λόγο με την αξιοπιστία. Δεν θα αφήσουμε χώρο στην ρητορική, δεν θα δίνουμε υποσχέσεις που χαϊδεύουν τα αυτιά αλλά παραποιούν την αλήθεια. Η γλώσσα της αλήθειας να είναι η γλώσσα των κομματικών και προγραμματικών μας αποφάσεων. Με αυτή θα μας εμπιστευθεί ο λαός. Με την γλώσσα της αλήθειας να εγκαινιάσουμε την νέα πορεία του ΠΑ.ΣΟ.Κ. για τον εκσυγχρονισμό της χώρας και την ανανέωση και τον εκσυγχρονισμό του κόμματός μας.

Για τη νέα μας πορεία θα πρέπει να δουλέψουμε γρήγορα και αποτελεσματικά θα προσπαθήσω να ολοκληρώσω την οργανωτική προετοιμασία μέσα στον Ιούλη. Το Ε.Γ. θα συνέλθει την Τετάρτη 10 Ιουλίου σε μία πρώτη συνεδρίαση για τη συγκρότηση της Πολιτικής Γραμματείας. Θα προετοιμάσουμε μετά την πρόταση για την αναδιάρθρωση των οργάνων πάνω στην οποία θα κληθεί να αποφασίσει η Κ.Ε. μέχρι τέλος του μήνα.

Σύντροφοι και Συντρόφισσες,

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. βρίσκεται σήμερα σε μια προνομιακή θέση. Απέναντί του έχει έναν πολιτικό αντίπαλο, τη Νέα Δημοκρατία, ο οποίος δεν είναι σε θέση να προσφέρει νέες πολιτικές, νέες ιδέες, νέες προοπτικές για τον

τόπο. Άλλοτε αναμασά νεοφιλελεύθερες θέσεις, άλλοτε προβάλλει λαϊκίστικα συνθήματα, άλλοτε θυμάται την εθνικοφροσύνη, ανάλογα με τις περιστάσεις. Έχουμε μια αντιπολίτευση χωρίς ειρμό, χωρίς κατεύθυνση, χωρίς άποψη, με βαθιά και διαρκή κρίση ως προς τις κατευθύνσεις της πολιτικής και τα θέματα των προσώπων. Για να ξεφύγει από όλα αυτά, η ηγεσία της Νέας Δημοκρατίας καταφεύγει σε προσωπικές επιθέσεις, ελπίζοντας ότι τα υβρεολόγια συγκαλύπτουν την πλήρη φτώχεια ιδεών και προτάσεων. Πολλές φορές η Νέα Δημοκρατία αυτογελοιοποιείται κατά τρόπο ανάρμοστο για κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης.

Οι δυνάμεις της κεντροαριστεράς είναι ανοιχτές στα νέα μηνύματα των καιρών. Οι δυνάμεις της κεντροαριστεράς, είναι ο ζωτικός χώρος της παράταξής μας. Όποτε αποκοπήκαμε ως παράταξη από τον χώρο της κεντροαριστεράς, διακυβεύσαμε την πολιτική και εκλογική μας ακτινοβολία. Με το Συνέδριό μας κάναμε ένα αποφασιστικό βήμα διεμβολισμού του συνόλου του πολιτικού σκηνικού. Αποκαταστήσαμε το ενδιαφέρον για την πολιτική, την εμπιστοσύνη της κοινωνίας στη δύναμη των κομμάτων να ανανεώνονται, να ακούν τα μηνύματα των καιρών και να προπαρασκευάζουν το μέλλον. Οι ζωντανές δυνάμεις της κοινωνίας είναι ο χώρος αναφοράς μας. Και θα γίνει ο χώρος της συστράτευσής μας για μια νέα νίκη, για την ισχυρή Ελλάδα, την Ελλάδα της δημιουργίας.

Σήμερα ξεκινάμε για ένα ισχυρό κόμμα, με ισχυρή και διαυγή εσωκομματική δημοκρατία, έναν κομματικό οργανισμό με στέρεους δεσμούς με την κοινωνία και τους πολίτες. Ξεκινάμε για μια ανανέωση των δομών και λειτουργιών του Κινήματός μας. Για το μεγάλο, δυνατό και ενιαίο ΠΑ.ΣΟ.Κ. που χτίσουμε όλοι μαζί, χωρίς διαχωρισμούς και διακρίσεις.

Ας είναι οι σημερινές αποφάσεις μας, η πρώτη πράξη της νέας εκκίνησης του Κινήματός μας, η απαρχή μιας νέας πορείας του νέου ΠΑ.ΣΟ.Κ. στον λαό. Ενότητα - Ανανέωση - Νίκη. Εμπρός για το νέο ΠΑ.ΣΟ.Κ. Εμπρός να δώσουμε τον πρώτο ρόλο στην Ελλάδα της δημιουργίας. Εμπρός για την αναγέννηση της χώρας. Για μια Ελλάδα σύγχρονη και ισχυρή. Για την Ελλάδα του 21^{ου} αιώνα, για το ΠΑ.ΣΟ.Κ. του 21^{ου} αιώνα. Η νίκη θα είναι δική μας.